

מערי הגליל.

— כתבה מיוחדת —

עכו.

זעיר הוא למאד הישוב העברי בעכו. רוב תושבי העיר הזאת הם מושלמנים, גם מספר הנוצרים הנחו שליש מספר התושבים. לפני שנים אחדות היה הישוב העברי בעכו יותר גדול מחיום. אולם החסרונות המרובים ותנאי החכרה שמה אינם מרשים ליהודי ובפרט לבעל משפחה לדור שמה. החסרון הראשי המורגש ביותר בקרב יהודי עכו הוא יסוד ביה ספר. וכמעט שהחסרון הזה הוא הגורם העקרי להמעטת הישוב העברי בעכו. ואלת שנבעו לדור בנידות או בחיפה בהרו להם לעזוב את עכו שבה זיו כמה שנים מאשר לשלח את ילדיהם לשלשת בתי הספר של הנוצרים, כאשר עושים חיום יחד היהודים שמה.

מספר יהודי עכו עולה קרוב ל-130 נפש. רוב היהודים שם הם בעלי מלאכה, וכנדלרים וחייטים. ישנם גם שני סוחרים הנונים ואשכנזי אחד בעל מחנה. לידת הקמנה הזאת אין לה חנו ולא ישנית. וגמען העניים מתקבלת תמיכה שנתית של 190 פר' מחברון מפריו וגם 360 פר' לשו"ב. בבית"ם "איעדה" של הממשלה בעכו ישנו מורה יהודי לשפה הצרפתית, מר בכר, שחיה תלמיד האליאנס ואחרי אשר נמר את למודיו בפרין, עמד לבחינה בקושטא וזכה לתעודה רשמית מתמשלה ששלחתהו לבית"ס הזה בעכו. גם הרוקה של העיריה הנחו יהודי מחלב. בלשכת ה"אחדות וקדמה" נמצא גם כן חבר יהודי, מר שמואל מחרז, שחנחו אחד מנכבדי היהודים העכואים. חברת ה"אחרות וקדמה" עומדת כעת ליסוד בעכו בי"ס לאמי גאין חבדל דת. הרכה מעשירי עכו וחיפה התנדבו לטובת בית"ס הזה.

היהודים העותמנים לקחו חלק בקניית האדמה אשר מחוץ לחומת עכו וששטחה עולה לשש מיליונות אמה, והיא עומדת להמכר לכל תושבי עכו העותמנים. האדמה הזאת היא טובה מאד לזריעה וגם לבנין, וטימי הנחל "אלקאברי" המפרסמים כ"כ בטיבותם עוברים בה. הממשלה תמכור את האדמה הזאת במחיר שתי נשיריות האמה ויש גם כארבע עשיריות ותחלקנה לתושבים עפ"י הגורל.

זמן תנועת המסחר בעכו הוא בסוף הקיץ, זמן התבואה. סוחר התבואות מרוכים מסה בעכו וכמעט שכל תבואור הגליל ועמק יזרעאל נשלחות לארופה ע"י הער הזאת. מלבד עונת התבואות שאז מבקרות האניות את עכו לא באה לעיר זו כי אם אניה קטנה "ג'ולי" הסבקרת אותה פעמים בשנת אחרי בקרה את בירות, צור, צידון וחיפה.

עפ"י "תקריר" שהגיש מפקד הצבא בחורן, סמי פשה אלפרוקי, לזרת העבודות הצבוריות בקושטא חושבת הממשלה לעשות את עכו לחוף ה"חיג'אז" ואז תעתק תחנת מסלת הברזל הראשית שבחיפה לעכו.

לפני זמן מה גרם המורשה אסעד אפנדי שקיר מקושטא לטופר עכו לאמה, כי יצאה פקודה מהזרח להתחיל בעב תכנית לכבישת דרך לעגלה בין שושח—ע—צפת. לפי הנראה עתיד מזהיר צפוי לה לעכו ואז יכולים אנו לקוות שהשנויים האלה יעזרו רבה להפרחת והתקדמות עכו בפרט והגליל בכלל.

הסחפני לקרוא אותו ביחידות כפיליטון פשוט, אלא
 נחגו ב יוד מנהג וחלכה של חתיכת שלום עליכם"
 והקריאו ותו מאמר במסיבת מדעים על כוס חמין,
 ויש אשר הטיעומוהו האספות של דוברי שפת
 עבר".

ובצדק! כי מדוע לא נשמח, אם — כמו שמתחיל
 טר אפשטיין: „הלשון העברית נוחלת בימים
 האחרונים נצחון גדול מעבר אשר לא פללנו לו —
 אם ש"ע, טרק מווין הורגוני, הוא ומבחר יצירותיו
 עוברים יום-יום אל מחננו ועוזבים את הורגון אותה
 השפה העלובה אשר השם „יהודית" לא נאה לה
 כלל, וכו'.

כך טענו אותם הנלחבים שכצעירים. ואני
 הצעיר שבחבורה מודה ומתודה שמתהילה לא
 נלחבתי כ"כ מהמאמר כשאר הכרי, מכמה טעמים,
 ראשית מצאתי בו הרבה מן הנומא בדבר הנצחון
 הגדול; ושנית, לא יכלה רוחי נשוא את האנכיות
 שפוגשים לפעמים קרובות אצל סופרי חו"ל, והוא:
 להלל את שלחם ולשכחם, ולעבור בשתיקה על
 סופרי ארץ ישראל.

הן אמנם ש"ע הורגוני אינו נזקק להסכמות
 על „חבוריו", כי כבר אתמחי לענק שבענקים ולחד
 בדרא". אבל, כשנבוא לדון על אודות עבריותו אל
 לנו לשכוח שכבר קדמוהו רבנן בתרגומיהם — חכמי
 ארץ ישראל. לדוגמא די לי להזכיר את שמו של
 הסופר הצעיר מר י. קרניאל, שתרגם ועבד רוב
 יצירותיו של ש"ע ומבחריה — לעברית בה „השקפה"
 „האור". מי מהקוראים לא התענג בקראו את „הגט"
 „החולך בטל" ו„שאר ירקות" שתרגם לנו הירושלמי
 הזה? כל הקורא אותם כפעט לא יכיר שחם „תרגום"
 ייחשב כי עברית צור מחצבתם. וכסדומני שהסגנון
 עם כל החדודים והלטישה האמנודת שבתרגומים
 חחם עולה על פננונו של ש"ע כעצמו.

אף לא אחשוד בכשרים אם אמר: שעזורי
 ש"ע משתמשים בתרגומיו של מר סיניאל לעבודתם
 ומורחיה לנו על הלחם את החמאה שלנו. — ומקניט
 הוא הזכר שבאים ומהללים בצללי תרועה את
 העברית של ש"ע ועוזריו ואדם ל זכר את האיש
 „המסכן" החוא! שתיקה זו על זים מה? האין
 זאת השתיקה של מגדלי טו"ס שגל אודותיה אמר
 האי כ א בי: „פירושה חשר, שנאז תהרות, וצרות
 עין!"

הנוגע ל„הנצחון הגדול" על טר אפשטיין,
 חנה נא עתה מכתבו הקטן על ש"ע ב„אונזער-
 ברודי" ומטפח לו לאפשטיין על פניו, ונדמה
 שאו' לו בדברים ברורים ומפורשים: טעית אחי,
 טור לד! אני שלום עליכם, מלך הורגון
 בריאלובקה, שמתי עתה את גני אל ירו של פ,
 „מתו כל האנשים", המבקשם את נפשנו ואשר
 ו בלי המל את ה„פרדס" בראותם כי אין איש
 זנין עליו. אבל אנכי נצב עתה על יד „אחינו"
 מקרב אחינו אקום לדבר אליכם יהודית ותשמעו.
 קוראים זרגונים, חכינו צלעות להתגלגל מצחוק
 עד שתדבק לארץ בטנכם, כי עוד טעט ודבר „שלום
 עליכם" הורגוני יצא מירושלם

בירות, שלהי דקיטא, תרע"א. תלמיד נאמן.